

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

האם מעסיק רשאי לבקש ממועמד לעבודה תדפיס רישום פלילי או תעודת יושר?

לא פעם מתבקש מועמד לעבודה במגזר הפרטי למסור למעסיקו תדפיס מן המרשם הפלילי (תעודת יושר) בדבר הרשעות פליליות או תיקים משטרתיים לחובתו, כלל שישנם. נשאלת השאלה, האם מעסיק פרטי רשאי בכלל לבקש מהמועמד לעבודה המתראיין במשרדו גיליון רישום פלילי ("תעודת יושר")? עו"ד אסף דוק מסביר.

איסור מסירת תדפיס רישום פלילי למעסיק

על פי חוק, אין איסור על המעסיק מלשאול שאלות על עברו הפלילי של מועמד לעבודה, אלא חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים אוסר עליו לבקש מאותו מועמד, או להשיג בדרך אחרת, תדפיס רישום פלילי אודותיו. מעסיק שעושה כן עובר עבירה פלילית שדינה הוא עד שנתיים מאסר בפועל.

על מנת ולהתגבר על איסור זה, מעסיקים רבים החלו לדרוש ממועמדים לעבודה לחתום על **תצהיר** בפני עורך דין על היעדר רישום פלילי לחובתם במטרה לחשוף מועמדים אשר מעוניינים להסתיר את עברם הפלילי. היענות של עובדים לדרישה זו מצד המעסיקים חושפת אותם לדילמה לא פשוטה שכן אם ישקרו הרי הם מסתכנים בעבירה של עדות שקר, ואם יאמרו אמת באשר לעברם סביר להניח כי יאבדו את מקום העבודה (גם במקרים בהם עברם הפלילי כלל אינו רלוונטי למשרה המוצעת). לאור כך, "**ועדת קנאי**" (הוועדה לבחינת חוק המרשם הפלילי במשרד המשפטים משנת 2010) קבעה באופן חד משמעי כי מדובר בדרישה פסולה, משום שהיא מסכלת את מטרת החוק ומשכך המליצה למשרד המשפטים לתקן את החוק באופן שיקבע במפורש הוראה האוסרת דרישה לקבלת תצהיר אודות עבר פלילי.

כמו כן, באשר לחובת מועמד לעבודה למסור מידע באמצעות תצהיר בנוגע לחקירות תלויות ועומדות נגדו, קבע בית המשפט העליון בע"א 8189/11 **רפאל דיין נ' מפעל הפיס**, כי כל דרישה מסוג זה חייבת להיות רלוונטית, מידתית ולצורך תכלית ראויה. לפיכך, אין לדרוש ממועמד לעבודה מידע הנוגע לכל עבירה, אלא לתחום דרישה זו מראש אך ורק להרשעות ולחקירות תלויות ועומדות הרלוונטיות למשרה הקונקרטית עליו הוא מתמודד.

במידה והמעסיק מתעקש לקבל תדפיס מן גיליון המרשם הפלילי?

עד כאן, מבחינת החוק היבש, אולם המציאות מלמדת כי לעיתים סירוב להמציא תדפיס זה יכול לעלות באיבוד מקום העבודה ולכן במידה והנך מתבקש בכל זאת להציג למעסיקך תדפיס מהמרשם הפלילי, אתה רשאי להציג בפניו רק את העמוד הראשון של גיליון המרשם הפלילי, שכן זהו עמוד פתיח המשמש גם את אלה שיש לחובתם רישום פלילי ומשטרתי וגם את אלה שאינם מחזיקים ברישום כלל (בעמוד הראשון לא מופיעים מספרי העמודים המדויקים, קרי "עמוד 1 מתוך 4 ולכן גם אלה שיש להם רישום פלילי יכולים להגיש את העמוד הראשון לתדפיס

17/07/2024

טל' 077-5006206

טל' 052-6885006

ולהיחשב בפני המעסיקים כמי שאינם בעלי רישום פלילי).

סוגי הרישומים בתדפיס המידע הפלילי ומשמעותם

א. תיק מב"ד - תיק פתוח הממתין לבירור דין

ייתכן והתיק המשטרתי יופיע כתיק מב"ד, קרי תיק הממתין לבירור דין שטרם הוחלט האם לסגור אותו מאחת מ-3 עילות הסגירה המנויות מטה, או שמה להגיש בו כתב אישום כנגדך.

ב. תיק פלילי שנסגר במשטרה שלא מחוסר אשמה

כאשר חקירה במשטרה מגיעה לסיומה מבלי שהוגש נגד החשוד כתב אישום בגין העבירה עליה נחקר, התיק הפלילי ייסגר לאחר שתישלח אליו הודעה בדבר החלטה שלא להעמידו לדין בנימוק אחת מתוך חמש עילות הסגירה הבאות:

□ **העדר ראיות מספיקות ("חוסר ראיות")** - במצבים בהם לא היה למשטרה מספיק ראיות שבכוחן להרשיע אדם בעבירה שיוחסה לו.

□ **מכלול נסיבות העניין אינו מצדיק העמדה לדין ("חוסר עניין לציבור")** - במצבים בהם כאשר המשטרה מגיעה לקביעה ערכית כי אין תועלת ציבורית בהעמדה לדין. ככלל, מדובר במצבים בהם אכן קיימות ראיות המצביעות כי החשוד ביצע את העבירות המיוחסות לו, אולם האינטרס הציבורי שבאי העמדה לדין גובר בנסיבות העניין. במסגרת עילה זו מובאים שיקולים רבים כגון: חומרת העבירה והנזק החברתי הנגרם ממנה, החשוד ונסיבותיו (גילו, מצב בריאותו, עברו הפלילי ואפשרות שיקומו), עמדתו של קורבן העבירה והאינטרסים של המדינה (אינטרסים מדיניים, חברתיים וביטחוניים).

□ **מכלול נסיבות העניין אינו מצדיק המשך חקירה** - במצבים בהם החומר הראייתי שנאסף אינו מצדיק ניהול חקירה פלילית לאור מכלול נסיבות האירוע.

□ **סגירת תיק בהסדר מותנה** - רשויות התביעה מוסמכות לסגור תיקים פליליים נגד חשודים שנמצאו נגדם מספיק ראיות המאפשרות את העמדתם לדין בעילה של "סגירה בהסדר", בתמורה להודאה בעבירה מצדם והתחייבות לשלם פיצוי או להימנע מביצוע עבירות נוספות בעתיד. במאמר הבא מסביר עו"ד דוק על הליך סגירת תיק בהסדר מותנה.

□ **העדר אשמה פלילית ("חוסר אשמה")** - במקרים בהם אין כל ראיה הקושרת את החשוד לביצועה של עבירה, באופן שלא ניתן לייחס לו כל אשמה. תיק שנסגר בשל היעדר אשמה יימחק מרישומי המשטרה.

מרבית עילות הסגירה מותרות אחריהן רישום משטרתי כך שגופים ומוסדות שונים חשופים למידע המשטרתי בדבר

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

החשדות עליהן נחקר אדם במשטרה, וכן את הסיבה שבגינה הוחלט לסגור את התיק ולא להגיש נגדו כתב אישום פלילי. זאת אומרת, שגם כאשר אדם נחקר במשטרה והתיק נגדו נסגר בעילה של "חוסר ראיות" או "חוסר עניין לציבור", הוא עדיין מחזיק ברישום משטרתי אשר משאיר ספק באשר לחפותו. בשונה מכך, רק תיק משטרתי שנסגר בעילה של "חוסר אשמה פלילית" נמחק לגמרי ממחשבי המשטרה ולא מותר כל רישום לחובתו.

רישום משטרתי העומד כנגד אדם יכול למנוע ולעכב התקדמות בקריירה וקבלה למגוון משרות. גורמים שונים מקבלים גישה לרישומי המשטרה ולכן כל תיק העומד כנגד אזרח ברישום המשטרתי הוא בעל פוטנציאל להכתים את שמו ולהטיל דופי באופיו ובאמינותו. מכאן נולד הצורך להגיש בקשה לשינוי עילת הסגירה של התיק לחוסר אשמה במטרה להביא למחיקתו מהרישום המשטרתי.

ג. הרשעות בהליכים פליליים - רישום פלילי

מידע אודות העבירות בהם הורשע אדם בצירוף העונשים שהושתו עליו על ידי בית המשפט כגון: עונשי מאסר על תנאי, צווי מבחן, קנסות ואי-הרשעה. בנוסף, המידע במרשם כולל גם עבירות שניתנו על-ידי בתי דין צבאיים.

מחיקת הרשעה שניתנה על-ידי בית משפט תיעשה בדרך של הגשת בקשת חנינה לנשיא המדינה. סיום ההליך הפלילי בהרשעה בבית המשפט אינו סותם את הגולל על ייתר האפשרויות המשפטיות העומדות בפניך למחיקת עברך הפלילי. החוק מסמיך את נשיא המדינה לאפשרות של מחיקת רישום פלילי או קיצור תקופת ההתיישנות על הרשעה מסוימת. בקשות רבות מוגשות לנשיא המדינה דווקא בכדי למחוק עבר פלילי אשר מפריע לניהול חיים נורמטיביים. בקשת מחיקת רישום פלילי שכזאת, עוברת קודם כל את בדיקת מחלקת חנינות במשרד המשפטים ועוברת לנשיא רק לאחר חתימת שר המשפטים.

כיצד ניתן לסגור תיק במשטרה בעילה של חוסר אשמה פלילית?

1. במידה והתיק פתוח - באמצעות פנייה בבקשה לסגירת התיק בהיעדר אשמה פלילית

סגירת תיק פלילי יכולה להיעשות באמצעות פנייה אל קצין החקירות ביחידה בה נחקרת או לרשות התובעת בבקשה לסגירתו של התיק הפלילי נגדך מחוסר אשמה פלילית. במקרים בהם אין שמץ של ראיות כנגד החשוד, ולמעשה טענתך היא כי אין כל בסיס לחשד שהועלה נגדך, ראוי יהיה לפנות באמצעות עו"ד פלילי בבקשה לסגירת התיק מחוסר אשמה פלילית, זאת על מנת שהתיק שייסגר נגדך לא יותיר כתם ברישומיך, כדברי סעיף 62(ב) סיפא לחוק סדר הדין הפלילי: "תיק שנסגר בשל חוסר אשמה, יימחק רישומו מרישומי המשטרה".

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

2. במידה והתיק סגור - באמצעות פנייה בבקשה לשינוי עילת הסגירה של התיק

מחיקת רישומו של תיק פלילי שנסגר בשל אחת משלוש העילות תיעשה בדרך של הגשת בקשה לשינוי עילת הסגירה של התיק לאותו הגורם אשר סגר את התיק. מצבים בהם ניתן יהיה להביא לשינוי עילת הסגירה הם מצבים בהם אין כל ראיות כנגד החשוד או שקיימות ראיות סותרות חזקות שיש בהן כדי לשפוך אור אחר על תיק החקירה. כמו כן, ישנם מצבים בהם תתקבל הבקשה לשינוי עילת הסגירה על מנת ולא לפגוע בעתידו המקצועי של המחזיק ברישום הפלילי. בקשה מסוג זה נשענת על נימוקים משפטיים על בסיס הראיות שנצברו במסגרת החקירה במשטרה.

במידה והבקשה תיענה בחיוב - עילת הסגירה תשונה ל"היעדר אשמה פלילית" והרישום יימחק לחלוטין מן גיליון המרשם הפלילי. רצוי להגיש את הבקשה תוך קבלת סיוע וייעוץ של עורך דין פלילי מומחה בתחום.

דוגמאות להחלטות רשויות התביעה בדבר סגירת תיקים פליליים ללקוחות המשרד בעילה של "היעדר אשמה פלילית":

דוגמא לתשובת הפרקליטות בדבר החלטתם לשנות את עילת הסגירה בתיק לקוח להיעדר אשמה פלילית:

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

מדינת ישראל
משרד המשפטים
פרקליטות מחוז מרכז

תאריך: 11/08/2014

ט"ו אב תשע"ד

מספרנו: 8060/13

לכבוד
עו"ד אסף דוק
נחלת יצחק 32
תל אביב

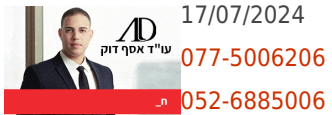
הנדון: שינוי עילת סגירה בפל"א 240308/13

בתאריך 11.8.14 הוחלט לקבל את בקשתך בשל ספק בקיומה של המחשבה הפלילית הנדרשת לצורך ביצוע העבירה ולשנות את עילת הסגירה בתיק שבנדון להיעדר אשמה פלילית. לדיעתך.

בכבוד רב
נח מונה, עו"ד
מנהל מחלקה (מחוזי)
פרקליטות מחוז מרכז

☒ חנרייטה סולד 1 תל אביב-יפו, 64294 ☎ 03-6970222 • פקסי: 03-6959567

• דוגמא לתשובת **התביעה המשטרית** בדבר החלטתם לשנות את עילת הסגירה בתיק לקוח להיעדר אשמה פלילית:

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

משטרת ישראל
شرطة اسرائيل

לכבוד:

[Redacted Name]

הודעה בדבר החלטה שלא להעמיד לדין

פרטים כלליים

מס' תיק	2012	תחנת שדרות לכיש	יחידה
סיווג תיק	פ.א.	כ"ב אייר תשע"ד 22/05/2014	תאריך
מס' מסמך בתיק	פ.א.	0 - 2012	מס' תיק מסוף
פקס			טלפון
			כתובת

1. הריני להודיעך כי החקירה בענייך שנפתחה בתאריך 10/03/2012 בגין חשד לביצוע עבירות:

עבירה נגזרת	האשמה	סמל ושם החוק	סעיף	חומרה
		החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית - 61	7 (א)+7 (ג) עוון	

נסתיימה בשלב זה.

2. התיק נסגר במשטרה ע"י:

דרגה	שם פרטי	שם משפחה	קצין הקירות
			תפקיד

3. עילת הסגירה היא: לא נמצאה אשמה פלילית במעשיך.

4. לתשומת ליבך:

א. אופן רישום התיק

1) רישום תיק שנסגר מהעילה המצוינת בסעי' 3 למסמך זה, לא יהווה פרט רישום, בהגדרתו בסעי' 2 לחוק המרשם הפלילי ותקנות השבים, התשמ"א - 1981 (להלן: החוק) אולם יכלול ברישומים הפנימיים של המשטרה, המנוהלים לצרכיה מכוח סעי' 1 (ג) לחוק (להלן: רישומיה הפנימיים של המשטרה). מידע על רישומים אלה יימסר לגורמים מעטים המפורטים בתוספת השלישית לחוק.

2) על אף האמור לעיל, רישום תיק שנסגר מהעילה "אין אשמה פלילית", לא יכלול גם ברישומיה הפנימיים של המשטרה.

ב. שינוי עילת הסגירה

1) בבקשה לשנות את עילת הסגירה המצוינת בסעי' 3 למסמך זה, יש לפנות בכתב, תוך פירוט נימוקים מתאימים, לגורם שסגר את התיק, אשר פרטיו מופיעים בסעי' 2 למסמך זה.

2) אם הגורם שסגר את התיק ידחה את בקשתך, ניתן להשיג על החלטתו זו, בפני קצין אנף החקירות והמדועין המחוזי. ההשגה תוגש באמצעות הגורם שסגר את התיק.

ג. ביטול הרישום

1) בקשה לביטול הרישום מרישומיה הפנימיים של המשטרה, ניתן להגיש, רק אם חלפה ממועד האירוע נשוא החקירה, התקופה הקבועה בתקנות המרשם הפלילי ותקנות השבים (אמות מידה לביטול רישומי משטרה), התשס"ט-2009 [5 שנים בעבירות עוון ו-7 שנים בעבירות פשע, ולקטין - 3 שנים בעבירות עוון ו-5 שנים בעבירות פשע].

2) את הבקשה לביטול הרישום, יש להפנות בכתב, תוך פירוט נימוקים מתאימים ובצירוף מסמכים תומכים, למחוז מידע פלילי במטה הארצי של המשטרה.

בכבוד רב,

שם משפחה

שם פרטי

מ"א

צ"ן

באביאן

מקום השירות

תפקיד

תחנת שדרות לכיש

עובד רישום פלילי

[Handwritten Signature]

משטרת ישראל

25-05-2014

מאיר אברג'יל

רכז חקירות שדרות

מאיר אברג'יל, רס"ב
מ.א. 953810
רכז חקירות שדרות

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

יש לחובתכם רישום פלילי או משטרתי שאתם מעוניינים למחוק?

הרישום הפלילי ותעודת היושר נושאים משמעויות סמליות. מחיקת רישום פלילי מהווה צעד סופי לאדם להיחלצות מעברו הפלילי חזרה למסלול חיים תקין. בשל מורכבות הנושא והמומחיות הנדרשת, מומלץ להגיש בקשה מתאימה באמצעות עורך דין פלילי מנוסה הבקיא בתחום, דבר העשוי לשפר מאוד את סיכויי ההצלחה של הבקשה בפני הגורמים הרלוונטיים. עורך הדין יעץ לכם על דרך הפעולה הטובה ביותר ויגיש עבורכם בקשה למחיקת הרישום הפלילי לגורם המתאים שבסמכותו להביא לביטול הרישום הפלילי נגדכם. אתם מוזמנים ליצור עימנו קשר בטלפון **052-6885006** או באמצעות הטופס המקוון באתר, ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.